

شناسایی اولویت بندی عوامل تأثیرگذار بر سرمایه گذاری های مخاطره پذیر (مطالعه موردی: شرکتهای دانش بنیان شهر اصفهان)

سعید دائی کریم زاده^{۱*}، مهسا نصری^۲

۱. دانشیار، گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

۲. دانشجوی رشته مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

خلاصه

تأمین مالی شرکت های نوپا (سرمایه گذاری خطرپذیر) در ایران به جهت عدم انطباق با الگوهای رایج تأمین مالی در سیستم بانکی و نیز عدم اطمینان موجود در وضعیت آتی سرمایه گذاری، چالش های بسیاری را به همراه داشته است؛ از جمله مهم ترین این چالش ها می توان به سودآوری، مدیریت کسب و کار، نظارت بر مصرف تسهیلات اشاره داشت. لذا پژوهش حاضر با هدف شناسایی اولویت بندی عوامل تأثیرگذار در سرمایه گذاری های مخاطره پذیر در شرکت های دانش بنیان شهر اصفهان انجام گرفت. تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی، از منظر روش توصیفی-مقایسه ای مبتنی بر روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، روش تحقیق برای شناسایی شاخص ها، کمی بوده و از نظر شیوه گردآوری داده ها توصیفی-پیمایشی و از ابزار پرسش نامه استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده های پژوهش در سطح توصیفی با استفاده از آماره هایی همچون میانگین و انحراف معیار و استنباطی با استفاده از مدل معادلات ساختاری توسط نرم افزار SmartPLS صورت پذیرفت. براساس نتایج، این عوامل در ۶ بعد شاخص های ویژگی های بازار، ویژگی های محصول، ملاحظات مالی، ویژگی های کارآفرین، شرایط نهادی و نظارتی و شاخص اقتصادی شناسایی و با رویکرد AHP اولویت بندی شدند. نتایج نشان می دهد که ترتیب اولویت عوامل تأثیرگذار بر سرمایه گذاری های مخاطره پذیر عبارتند از: شاخص اقتصادی، ویژگی های بازار، ویژگی های محصول، ملاحظات مالی، ویژگی های کارآفرین، شرایط نهادی و نظارتی.

¹ Corresponding author:
Email: saeedkarimzade@yahoo.com

مدیریت کسب و کار

۹۷۱۸۰-۸۱۲۰۱

دانشگاه تهران - تیر ۱۳۹۸

کلمات کلیدی: سرمایه گذاری های مخاطره پذیر، شرکت های دانش بنیان، رویکرد AHP

۱. مقدمه

کارآفرینی به عنوان موتور حرکت توسعه اقتصادی یاد می شود، موتور محرکی که موجب بهبود کیفیت زندگی، توزیع مناسب در آمد، بهره برداری از منابع و فعال شدن آنها برای بهره‌وری عظیم ملی و افزایش سود اجتماعی می شود [کایا^۱، ۲۰۱۵]. علاوه بر این کارآفرینی منبع اصلی اشتغال، رشد اقتصادی و پیشرفت تکنولوژی است [لنتنر و همکاران^۲، ۲۰۱۴]. کارآفرینان یا شرکت های تازه تاسیس، برای توسعه برنامه های تجاری خود نیازمند وجوه مالی بوده ولی اغلب فاقد دارایی های مشهود هستند که بتوان از آن ها برای تضمین وام استفاده نمایند، علاوه براین، جریان وجه نقد منفی در این شرکت ها دلیل دیگری است که بانک ها و سایر موسسات وام دهنده و همچنین بازار سهام، تمایلی به تامین مالی و پشتیبانی از طرح های این شرکت ها ندارند [تدسکو^۳، ۲۰۱۴].

به طور معمول، از آنجا که این نوآوری ها با چالش ها و هزینه های بیشتری روبرو هستند و بنابراین امکان دسترسی به تامین مالی از طریق روش های سنتی را ندارند و لذا سرمایه گذاری در این پروژه ها با ریسک همراه است، به این گونه سرمایه گذاری ها، سرمایه گذاری مخاطره پذیر یا جسورانه^۴ گویند [وانگ و همکاران^۵، ۲۰۱۷].

سرمایه گذاری مخاطره پذیر عبارت است از عرضه وجوه مالی به شرکت های تازه تاسیس که سابقه تاریخی چندانی برای جذب سرمایه از منابع تامین مالی سنتی مانند بازارهای عمومی یا مؤسسات وام دهنده ندارند. لکن با توجه به این واقعیت که تصمیم گیری سرمایه گذاران در رابطه با سرمایه گذاری جدید در کسب و کارهای جدید در نوع خود، بسیار پر ریسک و خطر است، سرمایه گذاران مخاطره پذیر چندین پارامتر مانند پیش از گرفتن تصمیم در سرمایه گذاری به منظور به حداقل رساندن خطر در نظر می گیرند [دهوچاک و شارما^۶، ۲۰۱۶]. در این نوع از سرمایه گذاری ها، تصمیم گیری و هدایت برنامه های شرکت متکی به تصمیمات و سلايق شخصی خاص نخواهد بود بلکه الگوها، روش ها، جوانب امور و صلاح آن توسط هیأت های کارشناسی بررسی و تحلیل می شود و منافع سهامداران در قالب شرکت به صورت هوشمند پردازش می شود. بدین ترتیب در این سیستم، اقتصاد، فناوری و سایر پارامترهای خرد و کلانی که در رسالت و اهداف بلندمدت شرکت گنجانیده شده است هستند که دوام و ادامه حیات شرکت را ممکن یا ناممکن می سازد [آندرو و یاسودا^۷، ۲۰۱۱]. رتبه بندی عوامل تأثیرگذار بر سرمایه گذاری های مخاطره پذیر، سرمایه گذاران را قادر می سازد که تصمیمات آگاهانه ای را براساس عوامل تأثیرگذار بگیرند، علاوه بر این شناسایی و رتبه بندی عوامل تأثیرگذار بر سرمایه گذاری های مخاطره پذیر، ابزاری را برای ارزیابی تصمیمات سرمایه گذاران که قبلا گرفته شده است، فراهم می کند، همچنین کارآفرینان می توانند از

^۱ kaya

^۲ Leutner, et.al.

^۳ Tedesco

^۴ venture capitalists

^۵ Wang, et.al.

^۶ Dhochak & Sharma

^۷ Andrew & Yasuda